

PLAN I PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

OPIS USTROJA PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ LIKOVNIH UMJETNOSTI

Trajanje programa u punom radnom vremenu: 3 akademske godine studija; 6 semestara. Ukupan broj ECTS bodova: 180 (60 po akademskoj godini). Ukupno nastava studija iznosi 375 sati, od toga 285 sati praktične i 90 sati teorijske nastave. Pravilnikom o poslijediplomskom doktorskom studiju bit će predviđeno da nastava u obliku predavanja ne prelazi 30 posto ukupnog opterećenja predviđenog studijskim programom (uključujući i izradu doktorskoga rada).

Poslijediplomski doktorski studij likovnih umjetnosti ustrojen je i izvodi se kao redoviti studij u punom radnom vremenu (trogodišnji studij u zimskom i ljetnom semestru) tijekom 30 tjedana, po nastavnom planu i programu koji donosi Akademsko vijeće na prijedlog budućeg Vijeća poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti, a koje će biti imenovano po izdavanju Odluke o izvođenju doktorskog programa. Završetkom studija stječe se akademski stupanj doktora/doktorice umjetnosti (dr. art.). Ustroju poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti najbliži je anglosaksonski model *practice based doctorate* koji po svojoj strukturi najbolje odgovara mogućnostima i programskoj orijentaciji Akademije likovnih umjetnosti.

Program poslijediplomskog doktorskog studija izvodi se za temeljni predmet i pripadajuću granu likovnih umjetnosti pod vodstvom mentora I (umjetničke prakse) i prema potrebi mentora II (teorijskog rada). Program studija temelji se na općim iskustvima iz područja umjetničkog obrazovanja s ciljem profiliranja umjetnika ili radnika u kreativnim i kulturnim djelatnostima, koji će u svom javnom radu pokazati izvrsnost i inovativnost kako na umjetničkom tako i na teorijskom polju. Poslijediplomski doktorski studij je zasnovan na umjetničkom istraživanju te je u kontinuitetu s prethodnim ciklusima studija. Doktorski rad se sastoji od umjetničkog (praktičnog) rada i teorijskog rada. Umjetnički rad je originalno i inovativno autorsko djelo kreirano temeljem rezultata umjetničkog istraživanja i realizirano u medijima likovnih i vizualnih umjetnosti. Teorijski rad je istraživačka sinteza određenog likovnog područja ili fenomena vezanih uz praktični rad, njegov društveni ili kulturni kontekst i povijesni pregled srodnih umjetničkih djela. Isto tako, teorijski rad predstavlja i objedinjeni umjetničko-istraživački i auto-etnografski materijal nastao za vrijeme umjetničkog istraživanja, napisan u formi izvještaja.

Odnos praktičnog i teorijskog rada uravnotežen je u programu tako da doktorand s podjednakom ozbiljnošću shvaća likovnu praksu kao istraživanje i teoriju kao neodvojivi dio projekta / doktorskog rada. Doktorand koji bira isključivo mentora I (umjetničke prakse), te svoj doktorski rad zasniva na umjetničkoj praksi i provedenom umjetničkom istraživanju, dužan je mentoru redovito podnositi izvještaje o istraživanju te ih u završnom teorijskom radu objediniti u jedinstveni prošireni izvještaj odnosno rad. Doktorand koji uz mentora I bira i mentora II (teorijskog rada) dužan je uz redovito podnošenje izvještaja o istraživanju mentoru I objediniti iste u teorijski rad zajedno s istraživačkom sintezom određenog likovnog područja ili fenomena vezanih uz praktični rad, njegov društveni ili kulturni kontekst i povijesni pregled srodnih umjetničkih djela. Program poslijediplomskog doktorskog studija koncipiran je i oblikovan s naglaskom na doktorandovom individualnom pristupu umjetničkom istraživanju i odabranoj temi doktorskog rada. Podređen je odabranoj temi umjetničkog istraživanja na osnovi koje se, prema kompetencijama, vrši izbor mentora I i po potrebi mentora II. Utvrđuje se proces

i struktura istraživanja, odabire adekvatna metodologija i umjetnički medij te prezentacijski okviri sukladni odabranoj temi rada. Podržavaju se disciplinarnost i interdisciplinarnost specifičnosti u skladu s prirodom umjetničkog doktorskog istraživanja te razvijanja i stjecanja potrebnih kompetencija. Program slijedi novu europsku visokoobrazovnu praksu koja izjednačava umjetničko i znanstveno istraživanje.

Temeljni cilj poslijediplomskog doktorskog studija je ostvarenje inovativnog i originalnog umjetničkog doktorskog rada koji će kroz sustavno i metodološki ispravno umjetničko istraživanje i finalnu realizaciju rada proširiti i oplemeniti granice ljudske spoznaje te dati doprinos u stvaranju inovativnog i kreativnog društva u svim važnim segmentima kao što su to odgoj i obrazovanje, gospodarstvo i kultura.

Misija je programa poslijediplomskog doktorskog studija omogućiti doktorandu da produbi razumijevanje vlastitog umjetničkog područja, odnosno da kreira radove visoke kvalitete koji odražavaju njegovu umjetničku izvrsnost, i da ga osposobi za umjetničko istraživanje. Studij slijedi doktorandov plan istraživanja odobren i praćen od strane mentora, i program studija. U tom smislu studij se ustrojava u dogovoru s doktorandom i mentorom a u suglasnosti s Vijećem poslijediplomskog doktorskog studija. Nositelji kolegija na poslijediplomskom doktorskome studiju su primarno nastavnici birani u umjetničko-nastavna i znanstveno-nastavna zvanja, zaposlenici Akademije likovnih umjetnosti i, prema potrebi programa, nastavnici s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu.

Studijski program je podijeljen u tri grupe:

I. Obvezni predmeti/moduli

1. Mentoriranje umjetničko-istraživačke prakse I (I. ak. godina studija, 1. i 2. semestar)
2. Mentoriranje umjetničko-istraživačke prakse II (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)
3. Metodologija umjetničkog istraživanja I – nositeljica predmeta izv. prof. dr. sc. Ivana Keser Battista (I. ak. godina studija, 1. i 2. semestar)
4. Metodologija umjetničkog istraživanja II – nositeljica predmeta izv. prof. dr. art. Ida Blažičko (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)
5. Metodologija znanstvenog istraživanja – nositeljica predmeta prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)
6. Mentoriranje izrade doktorskog rada (III. ak. godina studija, 5. i 6. semestar)

II. Izborni predmeti/moduli

1. Knjiga umjetnika – nositeljica predmeta prof. dr. art. Tanja Dabo (I. ak. godina studija, 1. semestar)
2. Odnos dimenzije i materijala u suvremenoj umjetničkoj praksi – nositelj predmeta izv. prof. dr. art. Ivan Fijolić (I. ak. godina studija, 1. semestar)
3. Društveno angažirana umjetnička praksa – nositeljica predmeta prof. dr. art. Andreja Kulunčić (I. ak. godina studija, 2. semestar)
4. Uvod u diskurzivnu analizu – nositeljica predmeta prof. dr. sc. Leonida Kovač (I. ak. godina studija, 2. semestar)
5. Animacija i multimedija- nositelj predmeta izv. prof. dr. art. Darko Masnec (II. ak. godina studija, 3. semestar)

6. Prošireni medij slikarstva – nositeljica predmeta prof. dr. art. Ksenija Turčić (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)
7. Sinergija medija- nositeljica predmeta prof. dr. art. Mirjana Vodopija (II. ak. godina studija, 4. semestar)
8. Strategije izvođenja- nositeljica predmeta prof. art. Vlasta Žanić (II. ak. godina studija, 4. semestar)

III. Samostalno umjetničko-istraživačka djelatnost i ostale aktivnosti

Samostalna umjetničko-istraživačka djelatnost i ostale aktivnosti (I., II. i III. ak. godina studija, 1., 2., 3., 4., 5. i 6. semestar).

---

180 ECTS

I. OBVEZNI PREDMETI

Obvezni praktični i teorijski dio Poslijediplomskog studija likovnih umjetnosti nosi 100 bodova. Obvezni predmeti su temeljni predmeti doktorskog studija i mentorirane umjetničko-istraživačke prakse, a obuhvaćaju umjetnički rad te metodologije umjetničkog i znanstvenog istraživanja. Obvezni predmeti su: *Mentoriranje umjetničko-istraživačke prakse I i II, Metodologija umjetničkog istraživanja I i II, Metodologija znanstvenog istraživanja, Mentoriranje izrade doktorskog rada*. Obvezni predmeti prenose doktorandima znanja i vještine koje im omogućuju redefiniranje procesa stvaranja umjetničkog djela primjenom jasne istraživačke metodologije. Doktorandi će biti obučeni da sukladno svom umjetničkom izričaju provedu istraživanje, pišu izvještaje i vode dokumentaciju o izvještaju i da na kraju temeljem istraživanja kreiraju praktični i teorijski doktorski rad.

1. Mentoriranje umjetničko-istraživačke prakse I (I. ak. godina studija, 1. i 2. semestar)

Predmet obuhvaća umjetničko-istraživačku praksu koja je vezana uz izradu doktorskog rada u granama likovnih umjetnosti: slikarstvo, kiparstvo, grafika, animirani film i novi mediji, ali obuhvaća i interdisciplinarna – eksperimentalna područja umjetnosti. Mentoriranje je podređeno doktorandu i temi njegovog umjetničkog istraživanja. Izvodi se s naglaskom na individualni rad doktoranda. Provode ga odabrani mentori na temelju kompetencija u odnosu na doktorsku temu polaznika studija. Doktorand može imati dva mentora: mentora I. iz glavnog stručnog predmeta kojega bira sukladno svojoj umjetničkoj praksi i temi istraživanja i mentora II., koji mora biti iz teorijskog područja ako se doktorand opredijelio za doktorski rad baziran na praksi i teoriji.

2. Mentoriranje umjetničko-istraživačke prakse II (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)

Predmet obuhvaća umjetničko-istraživačku praksu doktoranda koja je vezana uz izradu doktorskog rada u granama likovnih umjetnosti: slikarstvo, kiparstvo, grafika, animirani film i novi mediji, ali obuhvaća i interdisciplinarna / eksperimentalna područja umjetnosti. Mentoriranje je podređeno doktorandu i temi njegovog umjetničko istraživanja. Izvodi se s naglaskom na individualni rad doktoranda. Provode ga odabrani mentori na temelju kompetencija u odnosu na doktorsku temu polaznika studija. Doktorand završava umjetničke radove temeljene na planu istraživačkog programa i projekta doktorskog rada

stječući nova znanja iz polja likovnih umjetnosti koja implementira u svoj budući rad. Stečenim kompetencijama doktorand može nadograđivati proces umjetničkog rada, istraživati mogućnosti inovativnih tehnoloških aspekata umjetničke produkcije i razvijati kritički odnos prema društvenom okruženju.

3. Metodologija umjetničkog istraživanja I (I. ak. godina studija, 1. i 2. semestar)

Predmet obuhvaća metodologiju umjetničkog istraživanja koja je primarno vezana uz izradu doktorskog rada u granama likovnih umjetnosti: slikarstvo, kiparstvo, grafika, ali i potiče otvorenost prema drugim oblicima umjetničkih praksi, multidisciplinarnost i intermedijalnost. Metodologija se podučava s obzirom na doktorske teme polaznika studija. Predmet obuhvaća analizu povijesnih primjera istraživačkih praksi i izrade umjetničkih djela iz navedenih grana (medija), podučava operative alate potrebne za uspješnu i sustavnu provedbu umjetničkog istraživanja te s doktorandima moderira najbolju metodologiju i strategiju potrebnu za njihovo individualno umjetničko istraživanje.

4. Metodologija umjetničkog istraživanja II (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)

Predmet obuhvaća metodologiju umjetničkog istraživanja koja je primarno vezana uz izradu doktorskog rada u granama animiranog filma i novih medija, ali obuhvaća i interdisciplinarna / eksperimentalna područja umjetnosti. Polazeći od nove uloge umjetničke prakse u postindustrijskom dobu, predmetom su promiču inovativne metode kreiranja umjetničkog djela, participativnost, angažiranost i sklonost iznalaženju novih rješenja. Metodologija se podučava s obzirom na doktorske teme polaznika studija. Predmet obuhvaća analizu povijesnih primjera istraživačkih praksi i izrade umjetničkih djela iz navedenih grana (medija), podučava operative alate potrebne za umjetničko istraživanje te s doktorandima moderira najbolju metodologiju i strategiju potrebnu za njihovo individualno umjetničko istraživanje.

5. Metodologija znanstvenog istraživanja (II. ak. godina studija, 3. i 4. semestar)

Cilj predmeta je predstaviti i analizirati temeljne metodološke pristupe kvalitativnih istraživanja u humanističkim i društvenim znanostima. Polaznici će se upoznati s glavnim istraživačkim pojmovima i s kontekstom nastanka, razvoja i provedbe odabranih metodoloških strategija. Posebne su nastavne cjeline posvećene primjeni istraživačkih postupaka u umjetničkom projektu. Naglasak je na preplitanju umjetničkoga i znanstvenoga rada, odnosno na mogućnostima primjene kvalitativnih istraživanja pri realizaciji umjetničkog doktorata. Metodologija znanstvenog istraživanja implementira se u umjetničko-istraživačku praksu koja je vezana uz izradu doktorskog rada u granama likovnih umjetnosti. Podučava se i moderira s obzirom na doktorske teme polaznika studija.

6. Mentoriranje izrade doktorskog rada (III. ak. godina studija, 5. i 6. semestar)

Predmet obuhvaća završna umjetnička istraživanja na temelju kojih se izrađuje projekt doktorskog rada koji se sastoji od praktičnog i teorijskog dijela. Umjetnički rad kao najvažniji dio disertacije doktorand realizira u mediju (medijima) koji kroz suvremeni izraz interpretira rezultate umjetničkog istraživanja.

Teorijski dio sastoji se od teorijskog rada manjega opsega (ukoliko doktorand bira model doktorskog rada temeljenog na praksi) ili od teorijskog rada većega opsega (ukoliko doktorand bira model doktorskog rada temeljenog na praksi i teoriji). Završni i najvažniji dio predmeta jest izrada umjetničkog dijela doktorskog rada na osnovu završnog projekta i pisanje teorijskog rada. Rezultati mentorskog i umjetničkog rada trebaju biti potvrđeni uspješnom obranom doktorskog rada. Realizirani doktorski rad može biti prezentiran u prostoru ALU, muzejskom ili galerijskom prostoru, ili u javnom prostoru (u obliku umjetničke intervencije), popraćen s odgovarajućom publikacijom i prezentacijom u obliku predavanja. Izrada doktorskog rada utemeljenog na umjetničkom istraživanju proširuje i preoblikuje granice spoznaje, donosi novu vrijednost unutar kulturnih dobara i mijenja poziciju umjetničke prakse u društvu.

II. IZBORNI PREDMETI

Izborni kolegiji na studiju nose maksimalno 20 ECTS bodova. Pokrivaju širok spektar znanja i vještina iz svih grana likovnih umjetnosti (slikarstvo, kiparstvo, grafika, animirani film i novi mediji), kao i teorijskih područja iz srodnih humanističkih znanosti i studija kao što su povijest i teorija umjetnosti, kulturalni studiji, vizualni studiji i rodni studiji. Izborni kolegiji *Knjiga umjetnika, Odnos dimenzije i materijala u suvremenoj umjetničkoj praksi, Društveno angažirana umjetnička praksa, Uvod u diskurzivnu analizu, Animacija i multimedija, Prošireni medij slikarstva, Sinergija medija, Strategije izvođenja* omogućuju znanje o alatima suvremenih umjetničkih praksi iz različitih grana/medija koje doktorand može koristiti u svom umjetničkom istraživanju i kreiranju doktorskog rada. Također je predviđeno da se izborni kolegiji, sukladno interesu doktoranada, po potrebi mijenjaju jednom godišnje ili da se uvode novi. Na taj se način može odgovoriti potrebama doktoranada ali i stalnim promjenama u umjetničkoj produkciji, posebno u onom njenom dijelu koja je povezana s IT sektorom i tehnološkim inovacijama.

Osim klasičnih, *ex cathedra* oblika predavanja, provodit će se aktivnosti u obliku konferencija, radionica, otvorenih razgovora, panel diskusija i performativnih predavanja. Izborni kolegiji obuhvatit će različite teorijske paradigme polazeći od propitivanja povijesti umjetničkih praksi; umjetničkih medija i intermedijalnosti; tehnologije i virtualnih svjetova; odnosa umjetničkog djela i društva; umjetnosti, ekonomije, ideologije i politike; umjetnosti i ekologije; odnosa globalnog i lokalnog, kolonijalnog i postkolonijalnog, tradicijskog i inovativnog u kulturnim kontekstima; do redefiniranja umjetničke prakse u postfordističkom i postindustrijskom društvu. Na taj način doktorand stječe dodatna znanja i vještine koji su mu potrebni za umjetničko istraživanje i za izradu doktorskog rada.

III. SAMOSTALNA UMJETNIČKO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST I OSTALE AKTIVNOSTI

Osim izvršavanja obveza sukladno programu obveznih i izbornih kolegija, sastavni dio doktorskog studija čine izvannastavna samostalna umjetničko-istraživačka djelatnost i ostale (produkcijsko-prezentacijske) aktivnosti koje je doktorand dužan realizirati tijekom studija. Javnim predstavljanjem pojedinih etapa istraživanja te aktivnom i sustavno organiziranom promocijom umjetničko-istraživačkih postignuća stvara se poticajno istraživačko okruženje, a doktorande se motivira i potiče na opsežnije i ambicioznije istraživačke projekte uz primjenu znanja i vještina stečenih na studiju. Programom studija

je samostalnim umjetničko-istraživačkim djelatnostima doktoranda dana jasna i formalna uloga kroz jasno uspostavljene kriterije za vrednovanje izvrsnosti (definirane posebnim aktima) i modele za praćenje umjetničko-istraživačke djelatnosti, čime se potiče akademska izvrsnost i istraživačka produktivnost istraživača – doktoranda.

Doktorandi samostalno organiziraju izložbe i projekte vezane uz vlastiti umjetničko-istraživački rad, sudjeluju u aktivnostima kroz skupne diskusije, radionice i seminare te aktivno doprinose prepoznavanju i unaprjeđenju umjetničko-istraživačkog rada pri Sveučilištu u Zagrebu ali i na domaćoj i međunarodnoj umjetničkoj sceni, s krajnjim ciljem stvaranja i promicanja kulture inovativnosti u društvu.

Samostalna umjetničko-istraživačka djelatnost

Pod samostalnom umjetničko-istraživačkom djelatnošću podrazumijevaju se i vrednuju osmišljena i producirana inovativna autorska umjetnička djela koja su u izravnoj vezi s temom doktorskog rada, izvedena u različitim medijima (grafici, slikarstvu, kiparstvu, animiranom filmu, novim medijima, interdisciplinarnim praksama i dr.) te javno prezentirana na žiriranim, pozivnim i/ili kuriranim samostalnim ili skupnim izložbama, festivalima ili drugim oblicima relevantne javne prezentacije, sukladno specifičnostima medija u kojem je umjetničko djelo izvedeno. Poštujući propisane kriterije za vrednovanje izvrsnosti, voditelj PDS-a za relevantne aktivnosti doktorandu/istraživaču dodjeljuje ECTS-e.

Ostale aktivnosti

1. Doktorske radionice, stručni skupovi, rad u grupi (okrugli stolovi, diskusijske skupine), ostali oblici rada

Doktorske radionice i stručni skupovi se organiziraju minimalno jedanput semestralno, a ukoliko za time postoji potreba, i češće. Putem njih se doktorandima prenose specifična, specijalizirana znanja. Rad u grupi podrazumijeva prezentacijsko-diskusijske sesije gdje doktorandi kolegama i nastavnicima izlažu napredak ostvaren na projektu umjetničkog istraživanja, u umjetničkoj produkciji ili u teorijskom dijelu rada, nakon čega se otvara rasprava. U ovoj je aktivnosti od posebne važnosti povratna informacija (*feedback*), jer pomaže doktorandu da produbi i razvije svoje istraživanje. Predstavljanjem novih kreativnih spoznaja do kojih je doktorand došao, njihov se sadržaj propituje u izravnoj komunikaciji. Time se ostvaruje dinamična suradnja i povezivanje doktoranda, nastavnika i umjetnika i ostvaruje razmjena iskustava, što je važno za proširenje i učvršćenje stavova i planiranje daljnjeg istraživanja.

Ostali oblici rada uključuju različite aktivnosti vezane uz umjetničko istraživanje koje doktorand mora izvršiti. Točan broj i teme aktivnosti definira Vijeće PDS-a početkom svake akademske godine u suradnji s mentorima i nastavnicima, sukladno specifičnim potrebama i interesima upisanih doktoranda, odnosno temeljem prijedloga tema ili potvrđenih tema njihovih istraživanja. Finalno, svake ak. god. organizira se Dan doktorata poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti, kad doktorandi na izložbi javno predstavljaju doktorski rad ili faze doktorskog istraživanja uz prigodan stručni program (okrugle stolove, tribine, panel diskusije) i sudionike. Svi navedeni oblici aktivnosti produbljuju područja interesa i potiču razvoj analitičkog mišljenja te su izravna potpora umjetničkom istraživanju

svakog doktoranda ponaosob. Takve aktivnosti su važne radi razumijevanja i primjene metoda umjetničkog istraživanja za doktorande, mentore i studij u cjelini.

Izvršenje obveza definiranih točkom 3.2.1. kontroliraju mentor, voditelj PDS-a i Vijeće PDS-a. Voditelje aktivnosti za svaku ak. god. predlaže Vijeće PDS-a, a imenuje Akademijsko vijeće.

2. Tematska predavanja

Organizirana predavanja hrvatskih i inozemnih gostujućih profesora i istraživača imaju vrlo važnu ulogu tijekom doktorskog studija. Predavanja gostujućih profesora odvijaju se prema potrebi iskazanoj za određeno područje umjetničkog istraživanja, a podrazumijevaju visoku kvalitetu, izvrsnost i aktualnost na međunarodnoj razini unutar zastupljenog područja, te upoznavaju doktoranda s najnovijim umjetničkim i znanstvenim istraživanjima i njihovom primjenom u praksi. Internacionalizacija studija jedan je od prioritarnih ciljeva razvoja kojima će se postići međunarodna prepoznatljivost doktorskog programa.

Predviđena su predavanja gostujućih profesora s komparativnih doktorskih poslijediplomskih studija (povijest i teorija umjetnosti, komparativna književnost, filmologija, etnologija i kulturna antropologija), ali i mogućnost da doktorandi upišu izborne kolegije na srodnim doktorskim studijima koji su im potrebni za provedbu umjetničkog istraživanja.

Gostujuća predavanja provodit će se i u svrhu mentorske izobrazbe i izobrazbe nastavnika doktorskog studija. Radionice će biti usmjerene na specifičnosti mentoriranja u likovnim umjetnostima. Mentori i nastavnici bit će upoznati s primjerima dobre prakse, ciljevima, smjernicama i izazovima koje ovaj dio procesa izobrazbe doktora umjetnosti nosi sa sobom.

STRUKTURA ECTS BODOVANJA NA STUDIJU

Doktorand može ostvariti 120 ECTS bodova putem slušanja i polaganja obveznih, odnosno izbornih predmeta. Dodatnih 60 ECTS bodova ostvaruje putem samostalne umjetničko-istraživačke djelatnosti i ostalih aktivnosti koje moraju biti dio ili su usko povezano s mentoriranim umjetničkim istraživanjem čiji je cilj izrada praktičnog i teorijskog dijela doktorskoga rada. Upis dodatnih ECTS bodova potvrđuje voditelj poslijediplomskog doktorskog studija. Sustav bodovanja bit će objavljen u budućem Pravilniku poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti. Dodatne ECTS bodove upisuje voditelj poslijediplomskog doktorskog studija.

Tijekom I. godine studija doktorand mora ostvariti 30 bodova iz obveznih, 10 iz izbornih predmeta i 20 iz samostalne umjetničko-istraživačke djelatnosti i ostalih aktivnosti. Ukupno 60 bodova.

Tijekom II. godine studija doktorand mora ostvariti 40 bodova iz obveznih, 10 iz izbornih predmeta i 10 iz samostalne umjetničko-istraživačke djelatnosti i ostalih aktivnosti. Ukupno 60 bodova.

Tijekom III. godine studija doktorand mora ostvariti 40 bodova iz obveznih predmeta i 20 iz samostalne umjetničko-istraživačke djelatnosti i ostalih aktivnosti. Ukupno 60 bodova.

Ukupno kroz tri godine studija (6 semestara) 180 bodova.

Moguća je akumulacija bodova tijekom I., II. i III. godine kojom se ne premašuje maksimum od planiranih 180 bodova tijekom studija.

REKAPITULACIJA:

Broj sati:

Obvezni predmeti:	_____	270 sati
Izborni predmeti:	_____	135 sati
Ukupno predmeti:	_____	405 sati

ECTS bodovi

Obvezni predmeti:	_____	110 ECTS
Izborni predmeti:	_____	20 ECTS
Ukupno nastava:	_____	130 ECTS
Samostalna umjetničko-istraživačka djelatnost i ostale aktivnosti:	_____	50 ECTS

Ukupno bodovi: **180 ECTS**

OPIS NAČINA OSPOSBLJAVANJA DOKTORANDA ZA STJECANJE ZNANSTVENIH ILI UMJETNIČKIH SPOZNAJA, ZNANJA, ISKUSTAVA I VJEŠTINA KOJE ĆE IM OMOGUĆITI KREATIVNO I NA ISTRAŽIVANJIMA UTEMELJENO RJEŠAVANJE SLOŽENIH DRUŠTVENIH I GOSPODARSKIH PROBLEMA

Program poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti zasnovan je na umjetničkom istraživanju kojim se fokus umjetničkog djelovanja prebacuje iz atelijera odnosno studija u širi kulturni odnosno društveni kontekst. Na taj način doktorand postaje aktivni član društva, onaj koji bilježi, analizira i kritički interpretira kulturno okruženje, društvene probleme i ekonomske paradigme. Kroz osposobljavanje utemeljeno na umjetničkom istraživanju ali i na znanju stečenom obveznim i izbornim kolegijima, doktorandi se osposobljavaju za kreiranje ili sudjelovanje u najrazličitijim umjetničkim i interdisciplinarnim projektima. Raspon se kreće od projekata u galerijama i muzejima, preko projekata u ranjivim i manjinskim zajednicama, projekata rehumanizacije bolničkih i zatvorskih prostora, aktivističkih projekata vezanih uz javne prostore i prostorne politike, projekata koji promiču rodnu ravnopravnost i ljudska prava općenito, sve do projekata unutar turizma, kulturnog turizma pa do IT sektora i filmske industrije.

Program studija omogućuje razvoj vještina, stjecanje znanja i spoznaja, iskustva, sposobnosti analitičkog promišljanja, sinteze, komunikacijskih vještina, kao i tehničkih vještina potrebnih za stvaranje teorijskog i umjetničkog aparata. Stečene kompetencije u temelju su umjetničkog izražavanja i novih metodologija u umjetničkom istraživanju. Paralelno s mentoriranom i samostalnom istraživačkom praksom, poslijediplomski doktorski studij kroz obvezne i izborne kolegije osposobljava doktorande za rad u složenim umjetničkim produkcijama, grupnim projektima i radionicama, na konferencijama i simpozijima, te potiče javno djelovanje umjetnika. Kroz razvoj različitih oblika samostalnog umjetničkog istraživanja doktorandi stječu znanja i vještine kao što su: upravljanje projektom, pregovaračke vještine i sposobnost timskog rada, izrada projektnog prijedloga, dokumentacije i prezentacijskih materijala, te umrežavanje u složenim projektima. U tu svrhu će se organizirati konferencije, otvoreni seminari i radionice istraživačkog karaktera, kao i prezentacije

umjetničkog rada polaznika doktorskog studija koje će doktorande osposobiti za samostalan rad na složenim umjetničkim i interdisciplinarnim poljima.

Na taj se način ostvaruje jedan od ciljeva studija, a to je stvaranje umjetnika i radnika u kreativnim i kulturnim djelatnostima, koji će unutar akademskog i profesionalnog konteksta biti aktivan čimbenik transformacije društva i nove uloge umjetnosti u postindustrijskom dobu. Samo tako će umjetnici biti ravnopravni u novoj podjeli poslova unutar rastućeg kulturnog i kreativnog sektora i industrije slobodnog vremena, koji su u europskom okruženju zamijenili industrijsku proizvodnju. Rastuća samosvijest stvaralaca kulturnih dobara povezana je s novom ulogom umjetnosti u društvu, a program na kojem je utemeljen poslijediplomski doktorski studij likovnih umjetnosti predstavlja izvrstan alat kojim se ta uloga može razviti.

OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA OSPOSOBLJAVANJE ZA SAMOSTALAN, ISTRAŽIVAČKI I INTERDISCIPLINARNI PRISTUP PROBLEMIMA, ZA SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE TE ZA KRITIČKO OCJENJIVANJE RADA DRUGIH

Poslijediplomski doktorski studij likovnih umjetnosti temelji se na osposobljavanju doktoranada za samostalan umjetničko-istraživački i interdisciplinarni pristup problemima kroz individualni rad s mentorima i nastavnicima obveznih predmeta i izbornih kolegija. Cjelokupan program studija to omogućava i istraživačkim seminarima, radionicama i diskusijskim skupinama sa svrhom razvijanja istraživačkog rada, kritičkog mišljenja, usvajanja metodologije umjetničkog istraživanja i općih vještina. Umjetničko istraživanje temelji se na najnovijim spoznajama, što rezultira izvrsnošću, inovativnošću i umjetničkom osobnošću u kontekstu suvremenog likovnog stvaralaštva.

Program osigurava i gostujuća predavanja i seminare koje izvode priznati teoretičari, istraživači, kustosi i drugi profesionalci u umjetnosti, a podržavaju sadržaje kojima se stječu nova znanja i vještine, koje osim kritičkog odnosa prema vlastitom radu i radu drugih omogućuju pripremu za buduću karijeru, poput vođenja projekata, razvijanja komunikacijskih vještina i sposobnosti timskog rada, izrade dokumentacije i prezentacije.

Doktorande se kroz različite aktivnosti potiče da kroz postojeće modele i stvaranje novih ostvare postavljene ciljeve istraživanja. Uz to, nositelji doktorskog studija i mentori kroz niz ciljanih mjera usmjeravaju, pružaju podršku i potiču doktorande na individualne inicijative, na samostalan istraživački rad te kritički i interdisciplinarni pristup problemima. Kroz individualan rad s mentorima, analizirajući vlastiti umjetnički rad, provodeći teorijsko istraživanje, izravnim promatranjem i proučavanjem te komentiranjem osobnih dostignuća i dostignuća drugih, prateći najvažnija aktualna zbivanja u suvremenoj likovnoj teoriji i praksi, komparirajući ih u povijesnom kontekstu s relevantnim primjerima, sudjelujući u grupnom radu, radionicama, javnim prezentacijama, doktorandi imaju mogućnost formirati vlastiti stav za kritičko ocjenjivanje drugih i razvijati individualne metode i metodologiju umjetničkog istraživanja.

Program pridaje osobito veliko značenje javnoj prezentaciji ishoda istraživanja svakog pojedinog doktoranda, koja treba pokazati visoku razinu razumijevanja recepcije i interakcije s publikom. Stoga se polaznicima za napredovanje kroz studij vrednuje samostalna umjetničko-istraživačka djelatnost (samostalne izložbe i projekti, sudjelovanje na žiriranim izložbama i festivalima, sudjelovanje na javnim natjecajima, realizacija rada u javnom prostoru), sudjelovanje na konferencijama, organizacija stručnih skupova, objavljeni članci u stručnim časopisima, nagrade etc.

OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA STJECANJE RADNIH KOMPETENCIJA, UKLJUČUJUĆI POPIS PREDMETA ZA RAZVIJANJE OPĆIH I PRENOSIVIH VJEŠTINA

Program poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti je kroz razne oblike nastave i odabir predmeta, metoda i adekvatnih medija, usmjeren na razvijanje generičkih i transfernih vještina s ciljem stjecanja radnih kompetencija. Ključne generičke kompetencije prema Predlošku za usklađivanje u području likovnog umjetničkog obrazovanja (ELIA) podrazumijevaju sposobnost za sustavno stjecanje i razumijevanje znatne količine znanja u tom polju; postavljanje prioriteta u istraživačkim aktivnostima i postavljanje ostvarivih ciljeva; korištenje različitih radnih procesa i kritičku analizu tijekom istraživačkog procesa; stjecanje novih tehnika, sredstava i materijala; izradu odgovarajuće dokumentacije i sl.

Završeni doktorandi s akademskim stupnjem doktora umjetnosti kvalificirani za samostalno projektiranje i provedbu umjetničkog i umjetničko-znanstvenog istraživačkog rada na području umjetnosti i interdisciplinarnih područja. Doktorand stječe kompetencije sukladnu umjetničko-znanstvenom interesu i projektu doktorske disertacije. Takvi su stručnjaci kvalificirani za uspješan transfer i primjenu umjetničko-znanstvenih spoznaja u sustavu obrazovanja, imaju velike mogućnosti nastavka istraživačkog rada u okviru znanstveno-istraživačkih institucija i projekata koje financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta ili ostale vladine i nevladine strukovne institucije, kao i mogućnost uključivanja u međunarodne projekte koji se financiraju iz fondova Europske unije.

U kulturnoj sferi i posebice u kulturnim industrijama primijenit će niz kompetencija: kreativno mišljenje, kritičku refleksiju, istraživačke vještine, sposobnost vođenja projekata, prezentacijske i komunikacijske vještine, te biti nositelji najnaprednijih istraživanja u svom području, sposobni diseminirati rezultate u široj zajednici.

Dio doktora umjetnosti na temelju razvijenih generičkih i transfernih vještina može se uključiti u redovite postupke izbora za suradnike i nastavnike u obrazovnim institucijama. Kao logičan nastavak cjeloživotne izobrazbe, doktori umjetnosti se mogu uključivati u razne oblike poslijedoktorskoga usavršavanja. Tako stječu dodatnu naobrazbu i mogućnost samostalnoga kreiranja i provedbe projekata najviše umjetničke razine.

Uspješnost doktorskoga studija ovisi i o umjetničko-znanstvenim i nastavnim kapacitetima institucije koja ga provodi, odnosno umjetnika koji realiziraju istraživačke projekte i objavljuju radove u relevantnim stručnim publikacijama te sudjeluju na izložbama u priznatim galerijama i muzejima, realiziraju radove u javnim prostorima, za svoj rad osvajaju značajne nagrade etc. To u znatnoj mjeri podiže kvalitetu predavanja i seminara i, što je osobito važno, poboljšava izvrsnost projekata doktorskih disertacija.

MOGUĆNOSTI STUDIJA ZA USPOSTAVLJANJE SURADNJE S DRUGIM VISOKIM UČILIŠTIMA, ZNANSTVENIM INSTITUTIMA, TE PRIVATNIM I JAVNIM POSLOVNIM SEKTOROM

Sukladno temama umjetničkog istraživanja, Akademija surađuje s drugim akademijama Sveučilišta u Zagrebu, srodnim institucijama te fakultetima i institucijama s drugih područja na sveučilištima u zemlji i inozemstvu. Suradnja se ostvaruje kroz mentorski rad, nastavu, rad na projektima, rad kroz povjerenstva za upis na doktorski studij, obranu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada, instituciju gosta predavača, radionice. Uključuje vanjske dionike kao nastavne baze tijekom izvođenja studijskog programa i izlagačke prostore prilikom prezentacije doktorata, s kojima je djelatnost povezana: galerije, muzeji, javni prostori.

Specifične sadržaje studijskog programa podržavaju: Državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica i Kabinet grafike. Do sada je ostvarena suradnja s brojnim institucijama, a s novim programom se ta suradnja nastavlja i proširuje. Studij surađuje s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, Institutom za povijest umjetnosti u Zagrebu, Muzejom suvremene umjetnosti u Zagrebu. Kroz takvu suradnju pruža se potpora programu formirajući nastavnu bazu za suvremene teorije, suvremenu estetiku i nove kustoske prakse.

Osim u Hrvatskoj, suradnja se nastavlja i proširuje i do sada je ostvarena na međunarodnoj razini sa srodnim studijima iz inozemstva preko stručnjaka i mentora na doktorskim likovno-umjetničkim studijima u Amsterdamu, Zurichu i Helsinkiju. Održano je više predavanja i radionica za doktorande i mentore na našoj Akademiji. S Institutom za dizajn u Zurichu potpisan je bilateralni ugovor o suradnji na zajedničkim projektima.

Jedna od novijih suradnji je europski projekt *Edu4Games* koji vodi Akademija dramskih umjetnosti, u kojemu kao partneri sudjeluju Akademija likovnih umjetnosti, Studij dizajna, Fakultet elektrotehnike i računarstva i Fakultet organizacije i informatike, a čiji je cilj kreirati prijedlog diplomskog studijskog programa videoigara. Ovaj projekt pokazuje mogućnost kooperacije raznorodnih institucija te interdisciplinarnost raznih medijskih formi koje polako nalaze svoje mjesto u formalnom sustavu obrazovanja. Potrebno je spomenuti i razne javne i privatne studije poput Zagreb filma, Bonobo studija, Ušumi, Croteam i sl., s kojima je suradnja već ostvarena ili je u procesu kroz različite oblike prakse, ponegdje i na diplomskom odnosno preddiplomskom nivou. Zbog postizanja interdisciplinarnosti istraživačkih projekata, doktorandi uz obrazloženje i pristanak mentora i uz suglasnost Vijeća poslijediplomskog doktorskog studija mogu upisivati dijelove nastave i obavljati dijelove istraživanja i umjetničkog stvaralaštvo na Sveučilištu ili drugim ustanovama kod nas i na međunarodnoj razini. Suradnja s drugim visokim učilištima, privatnim sektorom i sektorom kulture uspostavlja se putem istraživačkih projekata. Ukratko, Akademija likovnih umjetnosti je institucija koja uvažava interdisciplinarnost kao ključan element, te stoga može ostvariti suradnju s nizom drugih obrazovnih institucija i s industrijom.

UVJETI ZA NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA

Upis poslijediplomskog doktorskog studija likovnih umjetnosti počinje zimskim semestrom, a daljnji semestri se upisuju susljedno. Nazočnost nastavi je obvezna, isto tako i aktivno sudjelovanje doktoranada u vidu radnih grupa, izvještaja i seminara. Vještine, znanje i istraživački rad doktoranada prate se tijekom čitave akademske godine, a ocjenjuju se na kraju. Doktorand stječe pravo upisa u sljedeću godinu studija ako do roka upisa ovjeri semestar i udovolji svim obvezama iz nastavnog programa studija. Indeks opterećenja doktoranda izražava se u ECTS bodovima.

U prvoj i drugoj godini studija doktorand mora ostvariti 120 ECTS-a, od čega 90 iz obveznih i izbornih predmeta a 30 iz samostalnog umjetničkog istraživanja i drugih djelatnosti. Tijekom treće godine studija doktorand je dužan ostvariti 60 ECTS-a, od čega 40 iz obveznog kolegija a 20 iz samostalnog umjetničkog istraživanja i drugih djelatnosti.

Završnu verziju doktorskog rada doktorand može prijaviti tek kad je položio sve propisane ispite i ispunio programom predviđene obveze tijekom studija i time ostvario 160 bodova. Uspješna obrana doktorskog rada nosi 20 bodova. Doktorand obranom ostvaruje predviđeni broj od 180 bodova potrebnih za završetak studija. Doktorand može izabrati i predmete s drugih srodnih studija, sukladno dogovoru s mentorom. Uvjete i prijenos ECTS bodova određivat će Pravilnik doktorskog poslijediplomskog studija.